

ภาวะเจริญพันธุ์ในประเทศไทย



นางสาวนงลักษณ์ จันทนาคม

001081

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

แผนกวิชาสังคม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๑๕

I 158A6640

FERTILITY IN THAILAND

Miss Nonglak Chantanakom

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts (Sociology)

Department of Social Studies

Graduate School

Chulalongkorn University

1972

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
ของภาควิชาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

สมชาย งามวิจิตร

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์นี้

วิมล วัฒน... ประธานกรรมการ

นิรันดร์ วัฒน... กรรมการ

วิมล วัฒน... กรรมการ



อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ภาวะเจริญพันธุ์ในประเทศไทย

ชื่อ

นางสาวนงลักษณ์ จันทนาคม

แผนกวิชาสังคม

ปีการศึกษา

๒๕๑๔

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อที่จะศึกษาภาวะเจริญพันธุ์ของประเทศไทย พ.ศ.๒๕๐๓ โดยตั้งสมมุติฐานว่า

"ภาวะเจริญพันธุ์ของประเทศไทย พ.ศ.๒๕๐๓ อยู่ในระดับสูง"

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาภาวะเจริญพันธุ์ของประเทศไทยครั้งนี้ ทำการศึกษาจากข้อมูลสำมะโนประชากร พ.ศ.๒๕๐๓, รายจังหวัด และข้อมูลอัตราการรอด ๑ ของสำมะโนประชากร พ.ศ.๒๕๐๓

ปัจจัยทางดานประชากรที่มีต่อภาวะเจริญพันธุ์ จากการศึกษาพบว่า ระดับและแนวโน้มของภาวะเจริญพันธุ์สมบูรณ์ (หรือภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีที่มีอายุผ่านพ้นวัยเจริญพันธุ์แล้ว) อยู่ในระดับสูง ระดับและแนวโน้มภาวะเจริญพันธุ์ของสตรีในวัยเจริญพันธุ์อยู่ในระดับที่สูงกว่า เนื่องจากภาวะเจริญพันธุ์อยู่ในระดับสูง การไม่มีบุตรจึงมีอัตราส่วนที่ต่ำ และสตรีส่วนใหญ่มีบุตรมาก พบว่าที่จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส มีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำที่สุด สาเหตุที่จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาสซึ่งอยู่ในภาคใต้ สตรีส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิมมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำอาจสืบเนื่องมาจากสตรีเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นผู้นิยมมีบุตรน้อยมาตั้งแต่ดั้งเดิม ซึ่งปรากฏว่ามีการทำแท้งบุตร ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้ภาวะเจริญพันธุ์ต่ำสุด และประกอบด้วย ๓ จังหวัดนี้โดยทั่วไป ค่าครองชีพสูง สตรีส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นชาวสวนยาง ฐานะทางเศรษฐกิจไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับราคายาง ซึ่งปรากฏว่ามีการทำแท้งบุตร เพื่อให้มีบุตรน้อย เป็นการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจของตน อาจเป็นสาเหตุให้ภาวะเจริญพันธุ์ต่ำสุดก็อาจเป็นได้ ภาวะเจริญพันธุ์จำแนกตามถิ่นที่อยู่อาศัย สตรีที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำกว่าสตรีที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล สตรีที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนที่ไม่ประกอบการ เกษตรมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำกว่าสตรีที่อาศัย

อยู่ในครัวเรือนเกษตร ภาวะเจริญพันธุ์ในภาคต่าง ๆ นั้น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีภาวะเจริญพันธุ์สูงสุด รองลงมาได้แก่ ภาคกลางและภาคเหนือ ภาคใต้มีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำที่สุด สาเหตุที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีภาวะเจริญพันธุ์สูง เพราะภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภาคที่มีมาตรฐานการครองชีพต่ำ ประชากรส่วนใหญ่ยากจน **ปรากฏว่า** รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัวของภาคนี้ต่ำกว่าภาคอื่น ๆ อัตราส่วนร้อยละของประชากรอาศัยอยู่ในครัวเรือนเกษตร และในชนบทสูงกว่าภาคอื่น ๆ และปรากฏว่าอัตราส่วนร้อยละของประชากรที่มีระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปก็มีอัตราส่วนต่ำกว่าภาคอื่น ๆ ทั่ว จากเหตุผลที่กล่าวมานี้ก็พอแสดงให้เห็นว่าประชากรมีฐานะยากจน ซึ่งโดยทั่วไปผู้ที่มีฐานะยากจนเป็นผู้ที่มีการศึกษาค่ำ และเป็นผู้ที่ไม่ตระหนักเกี่ยวกับการมีบุตรน้อยเพื่อยกฐานะของตนเอง จึงอาจเป็นเหตุให้ภาวะเจริญพันธุ์ของภาคนี้สูงกว่าภาคอื่น ๆ สำหรับภาคใต้ที่มีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำสุด อาจเนื่องมาจากภาคนี้สตรีเป็นจำนวนมากเป็นชาวไทยมุสลิมและประชากรภาคนี้ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยาง เหตุผลที่ภาวะเจริญพันธุ์ต่ำกว่าภาคอื่น ๆ ก็อาจเนื่องด้วยเหตุผลอันเดียวกับที่กล่าวมาแล้วจึงทำให้ภาวะเจริญพันธุ์ต่ำ

ปัจจัยทางศาสนาสังคมที่มีต่อภาวะเจริญพันธุ์ มีความสัมพันธ์ในทางที่กลับกันระหว่างการศึกษาและภาวะเจริญพันธุ์ โดยสตรีที่มีการศึกษาค่ำมีภาวะเจริญพันธุ์สูง สตรีที่มีการศึกษาสูงมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำกว่า สตรีที่อ่านและเขียนไม่ไคมีภาวะเจริญพันธุ์สูงกว่าสตรีที่อ่านและเขียนไคเล็กน้อย ทั้งนี้เพราะสตรีที่อ่านและเขียนไคส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาในระดับต่ำ สตรีที่ย้ายถิ่นจากภูมิลำเนาครั้งสุดท้าย ๕ ปีหลังจากวันสำมะโนมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำกว่าสตรีที่ไม่ไคย้ายถิ่นเพียงเล็กน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสตรีที่ย้ายถิ่นส่วนน้อยเป็นผู้ที่มีการศึกษาสูง สำหรับการย้ายถิ่นตามสถานที่เกิดพบว่า สตรีที่เกิดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีภาวะเจริญพันธุ์สูง สตรีที่เกิดในภาคเหนือภาคกลางและจังหวัดพระนครมีภาวะเจริญพันธุ์อยู่ในระดับกลาง และสตรีที่เกิดในภาคใต้มีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำ สตรีที่นับถือศาสนาอิสลาม (มุสลิม) มีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำ ศาสนาขงจีนอันดัมกลางและศาสนาพุทธและอื่น ๆ อยู่ในอันดัมสูง แต่เป็นที่สังเกตว่า จังหวัดพระนคร สตรีที่นับถือศาสนาอิสลามมีภาวะเจริญพันธุ์สูงกว่าศาสนาอื่น สาเหตุอาจเนื่องมาจากชาวไทยมุสลิมส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีฐานะที่จะเลี้ยงดูบุตรไคหลายคน โดยไม่จำเป็นต้องทำการป้องกันเกิดซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้ภาวะเจริญพันธุ์ของชาวไทยมุสลิมในจังหวัดพระนครสูงกว่าศาสนาอื่น ๆ ในจังหวัดนี้ ปรากฏว่าสตรีที่นับถือศาสนาของขงโจโดยทั่วไปในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลมีภาวะเจริญพันธุ์จัดอยู่ในระดับเดียวกันกับสตรี

ที่มีบ็ถือศาสนาพุทธ และศาสนาฮินดู คริสต์ และอื่น ๆ แต่เนื่องจากสตรีที่มีบ็ถือศาสนาขงจื้อ ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลซึ่งมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำ และส่วนน้อยอาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล ซึ่งมีภาวะเจริญพันธุ์สูง ดังนั้นเมื่อรวม ๒ เขตนี้เข้าด้วยกันจึงทำให้ภาวะเจริญพันธุ์โดยรวมต่ำกว่าศาสนาพุทธและอื่น ๆ เล็กน้อย สตรีที่ถือสัญชาติไทยมีภาวะเจริญพันธุ์สูงกว่าสตรีที่ถือสัญชาติจีน ปรากฏว่า โดยทั่วไปทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล สตรีที่ถือสัญชาติจีนมีภาวะเจริญพันธุ์สูงกว่าสตรีที่ถือสัญชาติไทย แต่เนื่องจากสตรีที่ถือสัญชาติจีนส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลซึ่งมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำ และส่วนน้อยอาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลซึ่งมีภาวะเจริญพันธุ์สูง ดังนั้น เมื่อรวม ๒ เขตนี้เข้าด้วยกันจึงทำให้สตรีที่ถือสัญชาติจีนโดยรวมมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำกว่าสตรีที่ถือสัญชาติไทย จากการพิจารณาเกี่ยวกับสัญชาติและศาสนา โดยไม่นำเอาในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลเข้ามาพิจารณาคงกล่าวแล้วจะ เห็นว่า ผู้ที่มีสัญชาติจีนมีภาวะเจริญพันธุ์สูงกว่าคนไทย แต่ผู้ที่มีบ็ถือศาสนาขงจื้อ ซึ่งได้แก่คนจีนที่ถือสัญชาติจีนและคนที่ถือสัญชาติไทย เชื้อชาติจีนมีภาวะเจริญพันธุ์เท่ากับคนไทย ดังนั้นกล่าวได้ว่า คนจีนมีภาวะเจริญพันธุ์สูง แต่เมื่อรวมคนจีนที่เกิดในประเทศไทยแ่ก้ยังนับถือวัฒนธรรมจีนมีบุตร โดยเฉลี่ยเท่ากับคนไทย แสดงให้เห็นว่าคนจีนที่เกิดในประเทศไทยมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำกว่าคนจีนที่มาจากประเทศจีน สตรีที่สมัครและสามีอาศัยอยู่ในครัวเรือนเดียวกันมีภาวะเจริญพันธุ์สูงกว่าสตรีที่มีสถานภาพสมรสอื่น

ปัจจัยทางสถานเศรษฐกิจที่มีต่อภาวะเจริญพันธุ์ สตรีที่ประกอบอาชีพทางเกษตรมี

ภาวะเจริญพันธุ์สูงกว่าสตรีที่ประกอบอาชีพที่ไม่ใช่เกษตร สตรีที่ทำงานในทางเกษตรกรรมมีภาวะเจริญพันธุ์สูงกว่าสตรีที่ทำงานไม่ใช่เกษตรกรรม สตรีที่มีงานทำมีภาวะเจริญพันธุ์สูงกว่าสตรีที่ทำงานบ้าน, และสตรีที่รับบ้านเช่า คหบดี และผู้ทุพพลภาพ ทั้งนี้เนื่องมาจากสตรีที่ทำงานส่วนใหญ่เป็นผู้ทำงานทางเกษตรกรรมซึ่งมีภาวะเจริญพันธุ์สูง แต่สตรีที่เคยทำงานมาแล้วหรือสตรีที่ทำงานด้วยความรู้ความชำนาญมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำกว่าสตรีที่เคยทำงานโดยทั่วไป เป็นที่สังเกตว่า ภาคใต้ซึ่งเป็นภาคที่มีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำ สตรีที่ประกอบอาชีพทางเกษตร และทำงานในทางเกษตรกรรมมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำกว่าสตรีที่ประกอบอาชีพไม่ใช่เกษตรและไม่ทำงานในทางเกษตรกรรม ทั้งนี้ เพราะสตรีที่ประกอบอาชีพทางเกษตรของภาคนี้ส่วนใหญ่ทำสวนยาง กล้วย เหตุผลที่กล่าวมาแล้ว จึงทำให้ภาวะเจริญพันธุ์ต่ำ

ความแตกต่างภาวะเจริญพันธุ์ตามการศึกษา การอ่านออกเขียนได้ อาชีพ และประเภทอุตสาหกรรม มีช่วงความแตกต่างค่อนข้างแคบ ทั้งนี้เพราะสตรีที่มีการศึกษาสูง อ่านออกเขียนได้ ประกอบอาชีพไม่ใช่เกษตรกร และทำงานไม่ใช่เกษตรกร ซึ่งมีภาวะเจริญพันธุ์ต่ำยังจำกัดอยู่ในระดับที่สูง จึงทำให้ช่วงความแตกต่างค่อนข้างแคบ ช่วงความแตกต่างในลักษณะนี้นอกจากจะชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยมีภาวะเจริญพันธุ์อยู่ในระดับสูงแล้ว ยังแสดงให้เห็นว่าภาวะเจริญพันธุ์ใน พ.ศ. ๒๕๐๓ ถึงแม้แสดงว่าจะลดลง เพราะในขณะนั้นยังไม่มีโครงการวางแผนครอบครัว โดยรัฐบาลให้บริการอย่างกว้างขวางในเรื่องการวางแผนครอบครัวแก่ประชาชน และแนวโน้มน่าจะคงอยู่ต่อไปหากไม่มีโครงการวางแผนครอบครัว แต่ในปัจจุบันคาดว่าแนวโน้มภาวะเจริญพันธุ์มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้เนื่องจากโครงการวางแผนครอบครัวที่รัฐบาลเริ่มดำเนินการอย่างเป็นทางการเต็มระดับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๑

จากการเปรียบเทียบจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยทั่วราชอาณาจักรของ ข้อมูลอัตราร้อยละ ๑ ของสำมะโนประชากร พ.ศ. ๒๕๐๓ กับข้อมูลจากการสำรวจการเปลี่ยนแปลงของประชากร พ.ศ. ๒๕๐๕ และจากการเปรียบเทียบจำนวนบุตรเกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีที่มีอายุผ่านพ้นวัยเจริญพันธุ์แล้วของข้อมูลอัตราร้อยละ ๑ ของข้อมูลสำมะโนประชากร พ.ศ. ๒๕๐๓ ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล กับของสตรีที่อาศัยอยู่ในชนบทจากข้อมูลโครงการวิจัยต่อเนื่องระยะยาวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและประชากรของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๒ ได้แสดงให้เห็นว่า ภาวะเจริญพันธุ์ของประเทศไทยในช่วงเวลาที่ผ่านมาแล้วไม่ได้เปลี่ยนแปลงแต่ประการใดเลย ทั้งนี้เพราะ ช่วงเวลาดอกหนานี้ประเทศไทยยังไม่มีโครงการวางแผนครอบครัว

Thesis Title: Fertility in Thailand
Name Miss Nonglak Chantanakom
Department of Social Studies
Academic Year 1971

ABSTRACT

The objective of this research is to study fertility in Thailand in 1960. Its main hypothesis is:

"Fertility in Thailand in 1960 was high".

The data used in this study is taken from the 1960 population Census of Thailand (changwad series) and the one percent sample of 1960 Population Census of Thailand.

Population factors affecting fertility.

It is found that the level and trend in completed as well as incompleting fertility was at a high level. Consequently there is a low ratio of childless women and a high ratio of women with several children. The lowest fertility rate occurred in Changwad Yala, Pattani, and Narathiwat and is probably due to the fact that Muslim women traditionally favour having smaller numbers of children which is partly achieved through means such as abortion. Together with the high cost of living in the area and an economy totally dependent on the fluctuating price of the rubber, most women whose occupation revolves around the rubber plantations tend to resort to abortion as a mean to control their fertility and not worsen their economic level. Differential fertility according to locality is as follows. Women residing in municipal areas had lower fertility than those residing in non-municipal areas. Women from non-agricultural households had lower fertility rates than those from agricultural households. Northeastern women had the highest fertility rate followed successively by Central, Northern, and Southern women. There are several reasons for the highest rate in the Northeast, the most

important of these is the economic factor. The Northeastern women as compared to women from other regions have a low standard of living, the average income per household is lower, the percentage of people residing in agricultural household and rural area is higher, and even the percentage of those owning motorcycles is much lower than other regions. The above examples indicate clearly that the people in this region are quite poor. Their educational standard is also low and it is quite possible that they are not aware that having fewer children could improve their economic well being and living standard. On the other hand, fertility in the southern region is low where most women are Muslims and work in the rubber plantation, under similar conditions as mentioned for Yala, Pattani, and Narathiwat. Therefore low fertility in the South are possibly to the same reasons which cause the fertility rate to be low in the Yala, Pattani, and Narathiwat. Changwad Pranakhorn with most of its population living in the municipal area had a relatively low fertility rate. Since most Thai women appear to predispose couples to high fertility, the fertility of kingdom was at a high level.

Social factors affecting fertility.

It was found that there was an inverse relationship between education and fertility: women with little education had high fertility, but women who had received high education had lower fertility. Illiterate women had a slightly higher fertility rate than literate women because the majority of literate women are those who had received little formal education. Women who migrated to the Changwad of their present residence five years after census date show only a little lower fertility than those who did not migrate. This small difference in the fertility rate between the two groups was probably influenced by the small number of highly educated women among the migrating group. When migrants were classified by birthplace, it was found that Northeastern women had the highest fertility followed in order by Northern, Central, Changwad Pranakhorn, and Southern women. Islamic women had the lowest fertility, Confucian women occupied an intermediate position and Buddhist women and others had the highest rate. In Changwad Pranakhorn Islamic women had the highest fertility rate of all religious groups. Possible most Muslim families who live in Bangkok are quite wealthy

and in a position to support many children without having to practice birth control and this is may be why the fertility rate of Muslims in Chanwad Pranakhorn is the highest of all the religious groupings. Confucian women in both municipal and non-municipal areas had similar fertility rates as Buddhist, Hindus, Christian and others. But since most Confucian women live in minicipal areas which are areas of lower fertility, the fertility of Confucian women as a whole is lower than all other religions.

Women of Thai Nationality have high fertility than women of Chinese nationality, But women of Chinese nationality in both minicipal and non-municipal areas had higher fertility than women of Thai nationality. However since most women of Chinese nationality lived in municipal areas which in general had lower fertility than non-municipal areas, for the whold kingdom, women of Chinese extraction had lower fertility than those of Thai nationality.

When we consider nationality and religion by controlling the place of residence in municipal or non-municipal areas, the fertility rate of Chinese women is much higher than that of Thais. But since Confucians which could be either Chinese borne or Thai borne have similar fertility rate as Thai women, we can concloude that first generation Chinese have higher fertility than Thais but second generation Chinese experience similar or lower levels of fertility.

When we consider fertility difference by marital status, not surprisingly we find that married women with spouse present had the highest fertility of all marital status categories.

Effects of Economic factors on fertility.

In this study higher fertility is found among women having an agricultural occupation rather than among the non-agricultural. Regularly employed women had higher fertility than housewives, those living on pensions, or the handicapped. This can be explained by the fact that the regularly employed women are Primarily those involved in agriculture. Skilled workers also had a lower rate than unskilled workers. The rate is noticeably lower among Southern women whose

1

occupations are agricultural than those whose occupation is not. This is because the main agriculture in the South is rubber planting, thereby, this difference affects the fertility rate differently than other regions for the same previously mentioned reasons concerning Yala, Pattani and Narathiwat.

A narrow gap exists in the differential fertility (classified according to education, literacy, occupation, and industry). This is probably because the educated and literate women or women of non-agricultural occupations who should have a low rate still have a rather high rate thus causing the existing gap to be quite small. The fact of small differentials in fertility suggests that in 1960 there are little or no signs of decline in Thai fertility. This Fertility Pattern also suggests that there is little family planning practiced within the country. Without governmental help, the fertility rate will not decline by itself. Only by some governmental assistance through the family planning project which began in 1968 could the fertility rate be seriously expected to decline.

Comparison between the number of children ever born alive in the whole kingdom taken from the 1960 Population Census and the Survey of Population Change 1966 indicates that there is no change in the fertility rate of Thailand during the six year period. This is because prior to 1960 there was not any family planning project in Thailand. Similar conclusions can be drawn from the comparison between the number of children ever born alive taken from the 1960 Population Census and the Longitudinal Study of Social, Economics and Demographic Change in 1969.

ผู้เขียนวิทยานิพนธ์นี้ใคร่ขอแสดงความขอบคุณอย่างสูงต่อสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่กรุณาให้ความสะดวกอนุญาตให้ใช้เครื่องคำนวณเลขนอกเวลาราชการในการรวบรวมข้อมูลและคำนวณเลขที่ใช้ในวิทยานิพนธ์นี้เป็นเวลาร่วมปีเศษ และใคร่ขอแสดงความขอบคุณอย่างสูงต่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ ที่ได้กรุณาเป็นผู้ควบคุมการวิจัยและเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ แก้ไขเพิ่มเติม จนวิทยานิพนธ์นี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี อาจารย์ ดร. สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดบางประการ ซึ่งผู้เขียนได้นำเอาไปคิดและปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้ดีขึ้น Dr. P.M. Visaria ได้กรุณาให้คำแนะนำบางประการ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อ วิทยานิพนธ์นี้มาก และนายแพทย์มนัสวี อุงหนันท์ และรองศาสตราจารย์ประเสริฐ แยมกลิ่นฟุ้ง ได้กรุณาตรวจแก้ไขเพิ่มเติมและให้คำแนะนำหลายประการอันมีคุณค่ายิ่งต่อวิทยานิพนธ์นี้ Dr. C. Chandrasekaran และ Dr. K.S. Gnanasekaran ได้กรุณาเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำเมื่อเริ่มทำการศึกษาค้นคว้าภาวะเจริญพันธ์ของสตรีไทยในภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่สถาบันประชากรศาสตร์ เมืองบอมเบย์ ประเทศอินเดีย ซึ่งผู้เขียนได้นำมาศึกษาค้นคว้าต่อเมื่อมีโอกาสได้มาศึกษาระดับบัณฑิตที่สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และขอแสดงความขอบคุณอย่างมากต่อ คุณดาร์วัลย์ ทองเงิน คุณพจนารถ ชัยศาสตร์ คุณประเสริฐ รักไทยดี และเพื่อนข้าราชการอีกหลายท่านที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ามาช่วยรวบรวมตัวเลข เพื่อใช้ในการวิจัยนี้ ซึ่งถ้าไม่ได้รับความช่วยเหลือนี้แล้ว การวิจัยนี้คงจะล่าช้าไปกว่านี้สักมาก

สุดท้ายนี้ขอถือโอกาสแสดงความขอบคุณต่อเจ้าหน้าที่ธุรการของสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย..... ๖

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ๗

กิตติกรรมประกาศ..... ๘

รายการตารางประกอบ..... ๗

บทที่

๑. คำนำ..... ๑

๒. ระเบียบวิธีการวิจัย..... ๑๕

๓. ปัจจัยทางค่านประชากรที่มีต่อภาวะเจริญพันธุ์..... ๔๐

๔. ปัจจัยทางค่านสังคมที่มีต่อภาวะเจริญพันธุ์..... ๖๔

๕. ปัจจัยทางค่านเศรษฐกิจที่มีต่อภาวะเจริญพันธุ์..... ๗๑๐

๖. สรุปและขอเสนอแนะ..... ๑๔๑

บรรณานุกรม..... ๑๔๙

ภาคผนวก..... ๑๕๓

ประวัติการศึกษา..... ๑๕๕

รายการตารางประกอบ

๒
หน้า

ตารางที่

| | | |
|-----|--|----|
| ๑. | อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้วอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป จำแนกตามในและนอกเขตเทศบาลครัวเรือนที่ทำและไม่ทำการเกษตร ภาค และอายุ | |
| | พ.ศ. ๒๕๐๓ | ๒๓ |
| ๒. | อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้วอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป จำแนกตามหมวดอายุ ทวีราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๐๓ | ๒๔ |
| ๓. | อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้ว จำแนกตามชั้นการศึกษาที่สำเร็จแล้ว ทวีราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๐๓ | ๒๖ |
| ๔. | อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้ว จำแนกตามความรู้อ่านออกเขียนได้ ทวีราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๐๓ | ๒๗ |
| ๕. | อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้ว จำแนกตามการย้ายถิ่นจากภูมิลำเนาครั้งสุดท้าย ๕ ปีหลังจากวันสำมะโน ทวีราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๐๓ | ๒๘ |
| ๖. | อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้ว จำแนกตามถิ่นที่เกิด ทวีราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๐๓ | ๓๐ |
| ๗. | อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้ว จำแนกตามศาสนา ทวีราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๐๓ | ๓๒ |
| ๘. | อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้ว จำแนกตามสัญชาติ ทวีราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๐๓ | ๓๓ |
| ๙. | อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้ว จำแนกตามสถานภาพสมรส ทวีราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๐๓ | ๓๔ |
| ๑๐. | อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้ว จำแนกตามอาชีพ ทวีราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๐๓ | ๓๖ |
| ๑๑. | อัตราส่วนร้อยละของสตรีที่เคยสมรสแล้ว จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ทวีราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๐๓ | ๓๗ |



| | | |
|---|--|-------------------------------|
| ๑๒. อัตราส่วนรอยของสตรีที่เคยสมรสแล้ว | จำแนกตามสถานภาพการ ทวีรราช | |
| อาณาจักร | พ.ศ. ๒๕๐๓ | ๓๘ |
| ๑๓. จำนวนบุตร เกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีอายุ ๔๕ - ๒๕ ปีที่เคยสมรสแล้ว | จำแนกเป็นรายจังหวัด และอายุ ทวีรราชอาณาจักร | พ.ศ. ๒๕๐๓ ... |
| | | ๔๓ |
| ๑๔. จำนวนบุตร เกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีอายุ ๑๕ - ๔๔ ปีที่เคยสมรสแล้ว | จำแนกเป็นรายจังหวัด และอายุ ทวีรราชอาณาจักร | พ.ศ. ๒๕๐๓ ... |
| | | ๔๔ |
| ๑๕. อัตราส่วนรอยของการไม่มีบุตรและจำนวนบุตรของสตรีที่เคยสมรสแล้ว | จำแนกเป็นรายจังหวัด ทวีรราชอาณาจักร | พ.ศ. ๒๕๐๓ |
| | | ๕๕ |
| ๑๖. จำนวนบุตร เกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีอายุตั้งแต่ ๑๓ ปีขึ้นไป ที่เคยสมรสแล้ว | จำแนกตามในและนอกเขตเทศบาล | ครัวเรือนที่ไม่ทำการ เกษตร |
| | ครัวเรือนเกษตร | จังหวัดพระนคร ภาค อายุ |
| | | พ.ศ. ๒๕๐๓ |
| | | ๖๒ |
| ๑๗. จำนวนบุตร เกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีอายุตั้งแต่ ๑๓ ปีขึ้นไป ที่เคยสมรสแล้ว | จำแนกตามชั้นการศึกษาที่สำเร็จแล้ว และอายุ ทวีรราชอาณาจักร | |
| | | พ.ศ. ๒๕๐๓ |
| | | ๖๗ |
| ๑๘. จำนวนบุตร เกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีอายุตั้งแต่ ๑๓ ปีขึ้นไป ที่เคยสมรสแล้ว | จำแนกตามความรู้อ่านออกเขียนได้ และอายุ ทวีรราชอาณาจักร | |
| | | พ.ศ. ๒๕๐๓ |
| | | ๗๕ |
| ๑๙. จำนวนบุตร เกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีอายุตั้งแต่ ๑๓ ปีขึ้นไป ที่เคยสมรสแล้ว | จำแนกตามการย้ายถิ่นจากภูมิลำเนาครั้งสุดท้าย ๕ ปีหลังจากวัน | สำมะโนและอายุ ทวีรราชอาณาจักร |
| | | พ.ศ. ๒๕๐๓ |
| | | ๗๙ |
| ๒๐. จำนวนบุตร เกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีอายุตั้งแต่ ๑๓ ปีขึ้นไป ที่เคยสมรสแล้ว | จำแนกตามถิ่นที่เกิด และอายุ ทวีรราชอาณาจักร | พ.ศ. ๒๕๐๓ |
| | | ๘๖ |
| ๒๑. จำนวนบุตร เกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีอายุตั้งแต่ ๑๓ ปีขึ้นไป ที่เคยสมรสแล้ว | จำแนกตามศาสนา และอายุ ทวีรราชอาณาจักร | พ.ศ. ๒๕๐๓ .. |
| | | ๘๕ |
| ๒๒. จำนวนบุตร เกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีอายุตั้งแต่ ๑๓ ปีขึ้นไป ที่เคยสมรสแล้ว | จำแนกตามสัญชาติ และอายุ ทวีรราชอาณาจักร | พ.ศ. ๒๕๐๓.. |
| | | ๑๐๑ |

- ๒๓. จำนวนบุตร เกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีอายุตั้งแต่ ๑๓ ปีขึ้นไป ที่เคยสมรส
แล้ว จำแนกตามสถานภาพสมรส และอายุ ที่พระราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๐๓ ๑๐๖
- ๒๔. จำนวนบุตร เกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีอายุตั้งแต่ ๑๓ ปีขึ้นไป ที่เคยสมรส
แล้ว จำแนกตามอาชีพ และอายุ ที่พระราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๐๓ ๑๑๒
- ๒๕. จำนวนบุตร เกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีอายุตั้งแต่ ๑๓ ปีขึ้นไป ที่เคยสมรส
แล้ว จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม และอายุ ที่พระราชอาณาจักร
พ.ศ. ๒๕๐๓ ๑๒๒
- ๒๖. จำนวนบุตร เกิดรอดโดยเฉลี่ยของสตรีอายุตั้งแต่ ๑๓ ปีขึ้นไป ที่เคยสมรส
แล้ว จำแนกตามสถานภาพการทำงาน และอายุ ที่พระราชอาณาจักร
พ.ศ. ๒๕๐๓ ๑๓๓